



EIROPAS KOMISIJA
ĢENERĀLDIREKTORĀTS
RĪCĪBA KLIMATA POLITIKAS JOMĀ

B direkcija – Eiropas un starptautiskie oglekļa dioksīda emisiju tirgi

Norādījumu dokuments Nr. 7 par saskaņotās bezmaksas kvotu piešķiršanas metodoloģiju ES ETS pēc 2020. gada

Norādījumi par piešķiramo emisijas kvotu izmaiņām saistībā ar darbības līmeni

4. projekts, 2020. gada 5. marts

Šie norādījumi neatspoguļo Komisijas oficiālo nostāju un nav juridiski saistoši. Taču šo norādījumu mērķis ir izskaidrot ES ETS direktīvā un FAR noteiktās prasības, un tie ir nepieciešami, lai varētu izprast šos juridiski saistošos noteikumus.

Satura rādītājs

1. Šā norādījumu dokumenta darbības joma	3
2. Juridiskais pamats saistībā ar <i>ALC</i>	4
2.1. <i>FAR</i> panti, kas saistīti ar <i>ALC</i>	4
2.2. Komisijas īstenošanas regula par <i>ALC</i>	4
2.3. Ar <i>ALC</i> saistītās definīcijas.....	4
3. Darbības līmeņa izmaiņas. Vispārēja pieeja.....	7
3.1. Pirmais apakšiekārtai piešķiramā kvotu apjoma pielāgojums	7
3.2. Novērtējumi pēc apakšiekārtai piešķiramā kvotu apjoma pielāgošanas.....	8
4. Ziņošana	11
5. Jaunas iekārtas un jaunas apakšiekārtas	13
6. Citu parametru ņemšana vērā	14
6.1. Energoefektivitātes ņemšana vērā	14
6.2. Citu parametru izmaiņu ņemšana vērā.....	17
7. Eksploatācijas izbeigšana	18
1. pielikums. Vienkāršota shēma par darbības līmeņa izmaiņām.....	19
2. pielikums. Piemēri.....	19

1. Šā norādījumu dokumenta darbības joma

Šis norādījumu dokuments ir daļa no to dokumentu grupas, kas paredzēti atbalsta sniegšanai dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm, lai visā Eiropas Savienībā varētu saskaņotā veidā ieviest kvotu piešķiršanas metodoloģiju ES ETS ceturtajam tirdzniecības periodam (pēc 2020. gada), kas noteikta Komisijas Deleģētajā regulā 2019/331 par Savienības mēroga pārejas noteikumiem saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a pantu (*FAR*)¹ un Komisijas Īstenošanas regulā 2019/1842 par emisijas kvotu iedales pielāgojumiem sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām (*RALC*).² Norādījumu dokumentā Nr. 1 par kvotu piešķiršanas metodoloģiju sniegta vispārīga informācija par šīs norādījumu dokumentu grupas tiesību aktiem pārskats. Tajā izskaidrota arī dažādo norādījumu dokumentu savstarpējā saistība un ietverts šajos norādījumos izmantotās terminoloģijas glosārijs³.

Šajā norādījumu dokumentā kompetentajām iestādēm ir sniegti norādījumi par to, kā rīkoties, ja ir notikušas darbības līmeņa izmaiņas apakšiekārtu līmenī. Tajā ir arī sniegti norādījumi par jaunām iekārtām un jaunām apakšiekārtām esošajās iekārtās, kā arī par ekspluatācijas izbeigšanu. Visas šīs tēmas ir sagrupētas zem virsraksta “piešķiramo emisijas kvotu izmaiņas atkarībā no darbības līmeņa” (*ALC*).

Šajā dokumentā atsauces uz pantiem attiecas uz pārskatīto ES ETS direktīvu un FAR.

¹ *FAR* ir pieejama tīmekļa vietnē: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj.

² *RALC* ir pieejama tīmekļa vietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:32019R1842>.

³ Visi norādījumu dokumenti ir atrodami: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances_en#tab-0-1

2. Juridiskais pamats saistībā ar *ALC*

2.1. *FAR* panti, kas saistīti ar *ALC*

Uz *ALC* attiecas šie *FAR* panti:

- definīcijas, kas sniegtas:
 - 2. panta 1. punktā terminam “esoša iekārta”;
 - 2. panta 3. punktā terminam “siltuma līmeņatzīmes apakšiekārta”;
 - 2. panta 6. punktā terminam “kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārta”;
 - 2. panta 12. punktā terminam “normālas ekspluatācijas sākums”;
 - 2. panta 15. punktā terminam “iedales periods”;
- 5., 17. un 18. pants par jaunām iekārtām;
- 23. pants par iekārtai piešķiramo emisijas kvotu apjoma izmaiņām;
- 26. pants par iekārtas ekspluatācijas izbeigšanu.

Turklāt ir būtiska arī “grupas” definīcija Direktīvas 2013/34/ES 2. panta 11. punktā par gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem pārskatiem un saistītajiem pārskatiem.

2.2. Komisijas īstenošanas regula par *ALC*

Šā norādījumu dokumenta saturs galvenokārt pamatojas uz Komisijas Īstenošanas regulu 2019/1842 par bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumiem sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām (*RALC*), jo šajā regulā uzmanība ir īpaši pievērsta tieši *ALC*. Tāpēc visa šī regula attiecas uz šo tēmu.

Tiks īpaši izcelti šie panti:

- 2. pants par definīcijām (skat. šā norādījumu dokumenta 2.3. iedaļu);
- 3. pants par ziņošanas prasībām (skat. šā norādījumu dokumenta 4. iedaļu);
- 4. pants par vidējo darbības līmeni (skat. šā norādījumu dokumenta 3. iedaļu);
- 5. pants par piešķiramo bezmaksas kvotu apjoma pielāgošanu saistībā ar darbības līmeņa izmaiņām (skat. šā norādījumu dokumenta 3. iedaļu);
- 6. pants par citām izmaiņām iekārtas ekspluatācijā (skat. šā norādījumu dokumenta 6. iedaļu).

2.3. Ar *ALC* saistītās definīcijas

Uz *ALC* attiecas galvenokārt turpmāk sniegtās definīcijas.

- Termina “**vidējais darbības līmenis**” (*AAL*) definīcija *RALC* 2. panta 1. punktā nosaka, ka: “*vidējais darbības līmenis*” ir katras apakšiekārtas attiecīgo gada darbības līmeņu vidējais aritmētiskais par diviem kalendārajiem gadiem pirms 3. panta 1. punktā minētā ziņojuma iesniegšanas.

Tas nozīmē, ka, pamatojoties uz A apakšiekārtas darbības līmeni Y-1 un Y-2 gadā ($AL_{SubA,Y-1}$ un $AL_{SubA,Y-2}$), tās vidējais darbības līmenis Y gadā ($AAL_{SubA,Y}$) tiek definēts šādi:

$$AAL_{SubA,Y} = \frac{AL_{SubA,Y-1} + AL_{SubA,Y-2}}{2}$$

- Termina “**esoša iekārta**” definīcija FAR 2. panta 1. punktā nosaka, ka:
“*esoša iekārta*” ir jebkura iekārta, kas veic vai nu vienu, vai vairākas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās darbības vai darbību, kura Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ES ETS) pirmo reizi iekļauta saskaņā ar minētās direktīvas 24. pantu un kurai siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja piešķirta līdz šādai dienai vai šādā dienā:
a) uz 2021.–2025. gada periodu – 2019. gada 30. jūnijs;
b) uz 2026.–2030. gada periodu – 2024. gada 30. jūnijs.

Turpretī iekārta, kas pirmo reizi veic vienu vai vairākas no šīs direktīvas I pielikumā uzskaitītajām darbībām un ir ieguvusi siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju periodam no 2021. gada līdz 2025. gadam (attiecīgi pēc 2024. gada 30. jūnija par periodu no 2026. gada līdz 2030. gadam), tiks uzskatīta par **jaunu iekārtu** attiecīgajā kvotu iedaļes periodā 4. periodā.

Jānorāda, ka gadījumā, ja siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja ir saņemta laikā no 2024. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 31. decembrim, iekārta abos iedaļes periodos tiek uzskatīta par jaunu iekārtu. Tomēr tas neietekmē ziņošanas procesu, jo viena un tā pati veidlapa tiek nepārtraukti izmantota no viena iedaļes perioda uz nākamo. Ja siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja ir saņemta laikā no 2019. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 31. decembrim⁴, iekārtu uzskata par jaunu iekārtu gan 3. periodā, gan 4. perioda pirmajā iedaļes periodā; šajā gadījumā iekārtas operatoram jāpiesakās bezmaksas kvotām par 2019. un 2020. gadu pēc 3. perioda jauno iekārtu procesa, bet par 2021. gadu – pēc 4. perioda jauno iekārtu procesa (pieteikumā iekļaujot datus attiecīgi par 2019. gadu un/vai 2020. gadu).

Līdzīgi arī uz apakšiekārtu, kas ir kādas esošas vai jaunas iekārtas daļa, attiecas viens no šiem nosacījumiem:

- periodam no 2021. gada līdz 2025. gadam apakšiekārtai pirmo reizi $AL > 0$ pēc 2019. gada 30. jūnija⁵ (attiecīgi periodam no 2026. gada līdz 2030. gadam – pēc 2024. gada 30. jūnija)

VAI

- apakšiekārta, kuras ekspluatācija atsākta pēc tās izbeigšanas, tiek uzskatīta par **jaunu apakšiekārtu** attiecīgajā iedaļes periodā 4. periodā.

Tomēr jānorāda, ka pārskatītajā ES ETS direktīvā esošo iekārtu jaunās apakšiekārtas neuzskata par jaunām iekārtām (skat. arī 2. norādījumu dokumenta 4.2. iedaļu par piešķiramā kvotu apjoma noteikšanu iekārtas līmenī). Aprēķinot galīgo piešķiramo kvotu apjomu, iekārtas līmenī piemēro vai nu starpnozaru korekcijas koeficientu, vai lineārā samazinājuma koeficientu, tāpēc tām jaunajām apakšiekārtām, kas ir kādas jaunas iekārtas daļa, atbilstoši pārējai iekārtai piemēro lineārā samazinājuma koeficientu, savukārt tām esošajām

⁴ Attiecībā uz situācijām, kurās iekārta saņem siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju laikā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 30. jūnijam, lūdzu, skat. 2. norādījumu dokumenta 6.2. iedaļu par emisijas kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī.

⁵ Esošas iekārtas apakšiekārtām, kuru ekspluatācija sāka periodā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 30. jūnijam, piemēro FAR 15. panta 7. punktu; lūdzu, skat. 2. norādījumu dokumenta 6.2. iedaļu par kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī.

apakšiekārtām, kas ir tādas pastāvošas iekārtas daļa, kas nav elektroenerģijas ražotājs, atbilstoši pārējai iekārtai piemēro starpnozaru korekcijas koeficientu.

- *RALC* 2. panta 6. punktā sniegtajā termina “**grupa**” definīcijā ir iekļauta atsauce uz Direktīvas 2013/34/ES 2. panta 11. punktu, kurā ir noteikts, ka:
“grupa” ir mātesuzņēmums un visi tā meitasuzņēmumi.⁶
- Termina “**normālas ekspluatācijas sākums**” definīcija *FAR* 2. panta 12. punktā nosaka, ka:
“normālas ekspluatācijas sākums” ir pirmā ekspluatācijas diena.
Turklāt saskaņā ar 2. norādījumu dokumentu par piešķiramā kvotu apjoma noteikšanu iekārtas līmenī pirmā ekspluatācijas diena tiek definēta kā pirmā diena, kurā darbības līmenis ir augstāks par 0.
- Termina “**iekārta, kuras ekspluatācija ir izbeigta**”, definīcija *FAR* 26. pantā:
“Uzskata, ka iekārtas ekspluatācija ir izbeigta, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:
a) ir atsaukta attiecīgā siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja, arī gadījumos, kad iekārta vairs neatbilst Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitīto darbību sliekšņvērtībām;
b) iekārta vairs netiek ekspluatēta, un atsākt tās ekspluatāciju ir tehniski neiespējami.”

Līdzīgi tiks uzskatīts, ka apakšiekārtas ekspluatācija ir izbeigta, ja šī apakšiekārta vairs netiek ekspluatēta un ir tehniski neiespējami atsākt tās ekspluatāciju. Ja apakšiekārtas ekspluatāciju ir iespējams atsākt, tiks piemēroti *ALC* noteikumi (skat. 13. piemēru 2. pielikumā).

⁶ Termins “grupa” aptver mātesuzņēmumu un visus tā meitasuzņēmumus (tos uzņēmumus, kurus kontrolē mātesuzņēmums). Direktīvas 2013/34/ES 22. pantā ir ietverti papildu elementi, kas raksturo mātesuzņēmuma un meitasuzņēmuma attiecības (piemēram, mātesuzņēmums vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības meitasuzņēmumā, mātesuzņēmumam ir tiesības iecelt amatā un atcelt no amata vairākumu meitasuzņēmuma administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļus, un vienlaikus tas ir šā meitasuzņēmuma akcionārs vai loceklis u. c.).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0034>

3. Darbības līmeņa izmaiņas. Vispārēja pieeja

4. periodā piešķiramo bezmaksas kvotu apjomu var ietekmēt darbības līmeņa izmaiņas, tam palielinoties vai samazinoties. Izmaiņas tiks ņemtas vērā, pamatojoties uz ikgadējiem ziņotajiem darbības līmeņiem (papildu norādījumus par ziņošanu skat. šā norādījumu dokumenta 4. iedaļā). Turklāt var ņemt vērā energoefektivitātes pasākumu iespējamo ietekmi, kā arī ar citiem parametriem saistīto ietekmi (par šo konkrēto tēmu skat. šā norādījumu dokumenta 6. iedaļu). 1. pielikumā ir sniegta vienkāršota shēma par darbības līmeņa izmaiņām.

3.1. Pirmais apakšiekārtai piešķiramā kvotu apjoma pielāgojums

Ja noteiktā Y gadā apakšiekārtai, **kam kvotas piešķirtas, pamatojoties uz HAL Y-1 gadā** (ja tai veikta piešķiramā kvotu apjoma pielāgošana, jāievēro 3.2. iedaļā aprakstītā pieeja):

1. nosacījums – vidējais darbības līmenis (*AAL_Y*) ir par X % augstāks vai zemāks nekā šis apakšiekārtas vēsturiskais darbības līmenis (*HAL*) un ar absolūto vērtību $X > 15 \%$;

$$\frac{abs(AAL_Y - HAL)}{HAL} = abs(X)$$

UN

2. nosacījums – rezultātā veiktās provizoriskās ikgadējā piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas atbilst vismaz 100 kvotām, kas bez maksas piešķirtas konkrētajai apakšiekārtai, salīdzinājumā ar jaunāko provizorisko ikgadējo kvotu piešķiramo apjomu, kas šai apakšiekārtai noteikts Y gadam,

tad šai apakšiekārtai piešķiramo kvotu apjomu pielāgo Y gadā. Y gadā no jauna piešķiramo kvotu apjomu aprēķina, izmantojot precīzo *AAL*, nevis *HAL* (*AAL* nenoapaļo, bet piešķiramo kvotu apjomu noapaļo līdz tuvākajai veselajai kvotai).

Attiecībā uz 1. nosacījumu ik gadu, novērtējot piešķiramā kvotu apjoma pielāgojuma nepieciešamību, vienmēr izmanto attiecīgās apakšiekārtas *HAL*. *HAL* esošām iekārtām aprēķina, kad valsts īstenošanas pasākumu ietvaros tiek savākti dati par tām esošajām iekārtām, kas bāzlīnijas periodā ir ekspluatētas vismaz pilnu kalendāro gadu, un aprēķinus apakšiekārtām, kas neatbilst šim kritērijam (esošās vai jaunās iekārtas), veic, balstoties uz pirmā pilnā kalendārā gada *AL*.

Attiecībā uz 2. nosacījumu, novērtējot, vai izmaiņu apmērs atbilst vismaz 100 kvotām, izmanto attiecīgajai apakšiekārtai Y gadā provizoriski noteikto piešķiramo bezmaksas ikgadējo kvotu apjomu. Šis piešķiramais apjoms jāsaprot kā provizoriskais piešķirums (kas aprēķināts saskaņā ar *FAR* 16. panta 2. un 5. punktu un 19.–22. pantu, t. i., ņemot vērā visas korekcijas attiecībā uz slāpekļskābes ražošanas procesā iegūtā siltuma izmantošanu un/vai atlikumgāzu sadedzināšanu ar drošību nesaistītu apsvērumu dēļ un/vai citas korekcijas (piemēram, siltums no ES ETS neaptvertām iekārtām), bet pirms oglekļa emisiju pārvirzes koeficienta un lineārā samazinājuma koeficienta vai starpnozaru korekcijas koeficientu piemērošanas).

Skat. 2. pielikumā sniegto 1. un 2. piemēru, kas ilustrē šo pieeju.

3.2. Novērtējumi pēc apakšiekārtai piešķiramā kvotu apjoma pielāgošanas

Ja attiecīgajā Y gadā ir identificētas tādas darbības līmeņa izmaiņas, kuru dēļ apakšiekārtai pielāgots Y gadā piešķiramais kvotu apjoms (pamatojoties uz 3.1. iedaļā norādīto X vērtību), tad Y+1 gadā un/vai turpmākajos gados to, cik samērīgi ir šai apakšiekārtai piešķiramā kvotu apjoma pielāgojumi, kuru pamatā ir *AAL*, novērtē turpmāk izklāstītajā veidā. Y+1 gadā un/vai turpmākajos gados *AAL* salīdzina ar *HAL*.

$$\frac{abs(AAL_{Y+1} - HAL)}{HAL} = abs(Z)$$

Tas nozīmē, ka pat tad, ja piešķiramais kvotu apjoms ir pielāgots, turpmākajos gados, lai novērtētu, vai pielāgojums joprojām ir nepieciešams, ir jāizmanto nevis iepriekšējais *AAL*, bet joprojām *HAL*. Iepriekš minētajā piemērā Y+1 gadā Y+1 gada *AAL* atkal salīdzina ar *HAL*.

Saskaņā ar *RALC* 5. pantu piešķirtā kvotu apjoma pielāgošana notiek tikai tad, ja vērtība $abs(Z)$ "pārsniedz tuvāko 5 % intervālu, kas seko 15 % starpībai, kuras dēļ veikts iepriekšējais iekārtas bezmaksas kvotu iedalījuma pielāgojums".

Tāpēc vērtība $abs(Z)$ ir jāsalīdzina ar $abs(X)$, kur *X* apzīmē *AAL* novirzi no iepriekšējā piešķiramā kvotu apjoma pielāgojuma *HAL*, kas aprēķināta iepriekšējā Y gadā (skat. 3.1. iedaļu). Ja vērtība $abs(Z)$ joprojām pārsniedz 15 % sliekšņvērtību un turklāt atrodas citā 5 % amplitūdas intervālā nekā $abs(X)$, veic pielāgošanu. 5 % intervāli, kas jāņem vērā, ja vērtība $abs(Z)$ pārsniedz sākotnējo 15 % sliekšņvērtību, nozīmē, ka sliekšņvērtības pielāgojumiem, gan palielinot, gan samazinot piešķiramo kvotu apjomu, ir 15 %, 20 %, 25 %, 30 %, 35 % utt. Tātad, citiem vārdiem sakot, ja vērtība $abs(X)$ bija 17 %, tad pielāgojumu veiks tad, ja $abs(Z)$ vērtība pārsniegs 20 %; ja $abs(Z)$ vērtība būtu 19 %, tā atrastos tajā pašā 5 % intervālā, kurā ir vērtība $abs(X)$ (t. i., šajā gadījumā 15–20 %), un tādējādi pielāgošana nenotiktu.

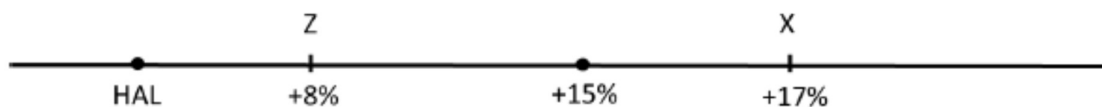
Turpmāk ir sniegti vairāki ilustratīvi piemēri.

Piemēri samērīgam piešķiramo kvotu apjoma pielāgojumam Y+1 gadā (*Y+1 gads turpmāk tekstā apzīmē Y+1 gadu un/vai attiecīgi turpmākos gadus*)

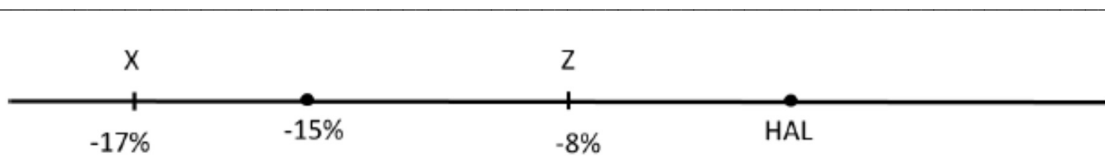
- **1. gadījums. $abs(Z) < 15\%$**

1. gadījumam atbilstošu situāciju piemēri:

- $X=+17\%$ un $Z=+8\%$



- $X=-17\%$ un $Z=-8\%$

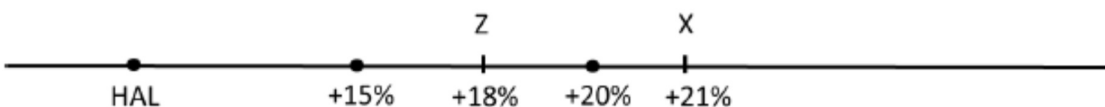


Šādā gadījumā *AAL* absolūtā vērtība vairs nepārsniedz *HAL* vismaz par 15 %. Piešķiramo kvotu apjomu *Y+1* gadā aprēķinās, izmantojot *HAL*.

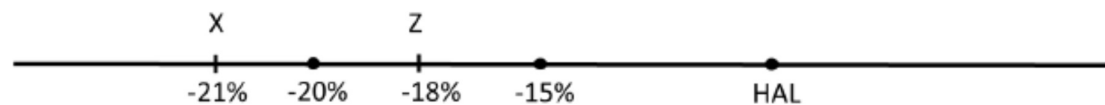
- **2. gadījums.** $15\% < \text{abs}(Z) < \text{tuvākais intervāls, kas ir mazāks nekā } \text{abs}(X)$

2. gadījumam atbilstošu situāciju piemēri:

- $X=+21\%$ un $Z=+18\%$



- $X=-21\%$ un $Z=-18\%$



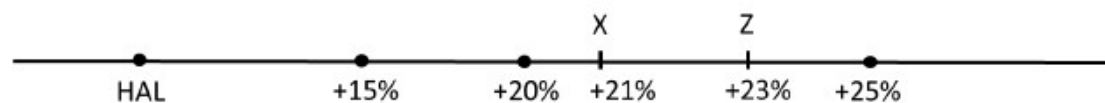
Šādā gadījumā apakšiekārtai piešķiramo kvotu apjomu atkal pielāgos, ja attiecīgi piešķiramais apjoms ir mainījies vismaz par 100 kvotām (salīdzinot ar apakšiekārtas ikgadējo provizoriski piešķiramo apjomu *Y* gadā). Pielāgošanu veiks *Y+1* gadā, un jauno piešķirumu aprēķinās, *HAL* vietā izmantojot precīzu *AAL*.

Pirmajā piemērā iegūtajam piešķiramajam kvotu apjomam jābūt lielākam nekā *Y-1* gadā, bet mazākam nekā *Y* gadā. Otrajā piemērā iegūtajam piešķiramajam kvotu apjomam jābūt mazākam nekā *Y-1* gadā, bet lielākam nekā *Y* gadā.

- **3. gadījums.**⁷ $\text{Tuvākais intervāls, kas ir mazāks nekā } \text{abs}(X) < \text{abs}(Z) < \text{tuvākais intervāls, kas ir lielāks nekā } \text{abs}(X)$

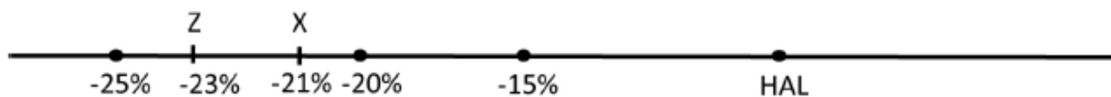
3. gadījumam atbilstošu situāciju piemēri:

- $X=+21\%$ un $Z=+23\%$



- $X=-21\%$ un $Z=-23\%$

⁷ Jānorāda, ka šie ir iespējamo paredzamo situāciju piemēri, kuru mērķis ir ilustrēt un palīdzēt izprast vispārējo pieeju. Tomēr tas nenozīmē, ka šie gadījumi aptver visas situācijas. Situācijās, kad piešķiramais kvotu apjoms vienā gadā samazinās vairāk nekā par 15 %, bet nākamajā gadā palielinās aptuveni tikpat, tiks veikti pielāgojumi. Šāda situācija nav aplūkota 3. gadījumā.

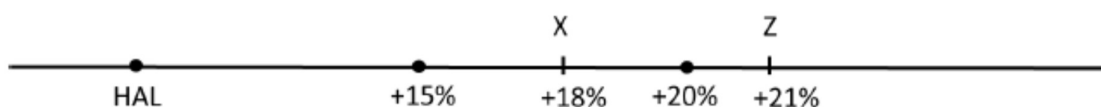


Šādā gadījumā izmaiņas Y+1 gadā netiek uzskatītas par pietiekami nozīmīgām salīdzinājumā ar izmaiņām Y gadā, tāpēc Y+1 gadā piešķiramais kvotu apjoms paliek tāds pats kā piešķiramais kvotu apjoms Y gadā.

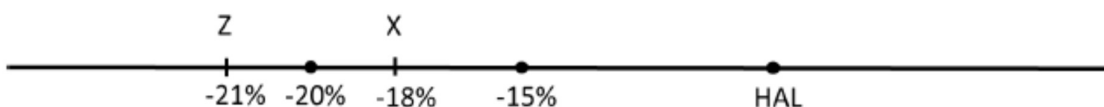
- 4. gadījums. $abs(Z) >$ tuvākais intervāls, kas ir lielāks nekā $abs(X)$

4. gadījumam atbilstošu situāciju piemēri:

- X=+18 % un Z=+21 %



- X=-18 % un Z=-21 %



Šādā gadījumā apakšiekārtai piešķiramo kvotu apjomu atkal pielāgos, ja attiecīgi piešķiramais apjoms ir mainījies vismaz par 100 kvotām (salīdzinājumā ar ikgadējo apakšiekārtai provizoriski piešķiramo kvotu apjomu Y gadā). Pielāgojumus izdarīs Y+1 gadā, un jauno piešķiramo apjomu aprēķinās, HAL vietā izmantojot precīzu AAL.

Piešķiramā apjoma palielinājuma gadījumā piešķiramajam apjomam jābūt lielākam nekā Y gadā. Ja piešķiramo apjomu samazina, tam jābūt mazākam nekā Y gadā.

Skat. 2. pielikumā sniegto 3. piemēru, kas ilustrē šo pieeju.

4. Ziņošana

Saskaņā ar *FAR* 4. un 5. pantu un *RALC* 3. panta 1. punktu, sākot ar 2021. gadu, visām iekārtām, kam ir piešķirtas bezmaksas kvotas periodā no 2021. gada līdz 2025. gadam vai periodā no 2026. gada līdz 2030. gadam, ir pienākums ik gadu sniegt datus par savu apakšiekārtu darbības līmeņiem (*AL*) iepriekšējā gadā; šo apakšiekārtu vidū ir tās apakšiekārtas, par kurām ziņots jaunākajā ziņojumā (bāzlīnijas datu ziņojums, darbības līmeņa ziņojums vai jaunas iekārtas ziņojums atkarībā no situācijas), tostarp par visām jaunajām apakšiekārtām, bet ne par tām apakšiekārtām, kuru ekspluatācija ir izbeigta un par kuru ekspluatācijas izbeigšanu jau ir paziņots iepriekšējā gadā (par tām apakšiekārtām, par kuru ekspluatācijas izbeigšanu ir ziņots, dati nav jāsniedz). Izņēmuma kārtā par pirmo uzdevumu 2021. gadā jāziņo dati par **diviem** iepriekšējiem gadiem (par 2019. un 2020. gadu).⁸⁹

Ir jāziņo vismaz šādi dati:

- dati par katras apakšiekārtas darbības līmeni;
- dati, kas uzskaitīti *FAR* IV pielikuma 1. iedaļā, izņemot 1.3. iedaļas c) punktu un 2.3.–2.7. iedaļu;
- informācija par tās grupas struktūru, kurai pieder iekārta, ja tāda ir;
- informācija par to, vai ir izbeigta kādas apakšiekārtas ekspluatācija;
- iespējamie papildu dati, kurus var būt jāziņo dalībvalstī, kas iekļauta *FAR* IV pielikumā vai minēta tās 1. punktā.

Dati jāsniedz ***AL* ziņojumā**, un Komisija šim nolūkam sagatavos veidlapu (kompetentā iestāde (KI) var izvēlēties *AL* ziņojumam sagatavot citu veidlapu vai formātu, ja šī veidlapa vai formāts atbilst obligātajām prasībām attiecībā uz ziņojamiem datiem). *AL* ziņojums kopā ar pārbaudes ziņojumu jāiesniedz KI līdz katra gada 31. martam, ja vien dalībvalsts nav noteikusi agrāku termiņu. Par tām esošajām iekārtām, kas pārskata periodā ekspluatētas mazāk nekā pilnu kalendāro gadu, šajā *AL* ziņojumā sniedz datus tāpat kā par citām esošajām iekārtām, un to pirmajā ziņojumā sniegtie dati tiks izmantoti *HAL* noteikšanai.

Lai atvieglotu piešķiramā kvotu apjoma pielāgošanas procesu, dalībvalstis var izlemt veikt kādu no šīm darbībām:

- pieprasīt līdz dalībvalsts noteiktajam datumam iesniegt provizoriskā *AL* ziņojumu, tajā iekļaujot visus pieejamos datus (šāda provizoriska *AL* ziņojuma gadījumā, kas varētu būt vēl neverificēts ziņojums, saskaņotajā termiņā būs jāiesniedz arī šā ziņojuma galīgā, verificētā redakcija);
- apturēt bezmaksas emisijas kvotu izsniegšanu, līdz KI konstatē, ka nav jāpielāgo šai iekārtai piešķiramais kvotu apjoms, vai arī Komisija pieņem lēmumu par šai iekārtai piešķiramā kvotu apjoma pielāgošanu saskaņā ar 23. panta 4. punktu Deleģētajā regulā (ES) 2019/331;
- pieprasīt atgriezt pārāk daudz piešķirtās kvotas;

jebkuru verifikācijas procesa problēmu gadījumā (piemēram, galīgā ziņojuma verifikācijas neesamība, neatbilstība) KI var veikt konservatīvas apakšiekārtu *AL* aplēses, novērtējot iespējamās *AL* izmaiņas. Vārds “konservatīvs” jāsaprot saskaņā ar 5. norādījumu dokumenta 5.6.3. iedaļu par uzraudzību un ziņošanu saistībā ar noteikumiem par bezmaksas kvotu

⁸ Terminus ziņojumu iesniegšanai par jaunām iekārtām un jaunām apakšiekārtām skat. 5. iedaļā.

⁹ Pirmajā *AL* ziņojumā datus par diviem gadiem – par 2024. un 2025. gadu – var ziņot vēl tikai par tām iekārtām, kas shēmā tiks iekļautas otrajā apakšperiodā.

piešķiršanu. Saskaņā ar šiem norādījumiem “konservatīvs” nozīmē, ka tiek definēts tāds pieņēmumu kopums, kas nodrošina, ka netiek pārāk zemu novērtēts uz apakšiekārtu attiecināto emisiju apjoms vai pārāk augstu novērtēts tās darbības līmenis.

5. Jaunas iekārtas un jaunas apakšiekārtas

Saskaņā ar *FAR* 4. un 5. pantu un *RALC* 3. panta 1. punktu, sākot ar 2021. gadu, jaunu iekārtu operatori kvotu iedales periodā 4. periodā var pieteikties bezmaksas kvotu saņemšanai. Iesniedzot šādu pieteikumu, tiem jāiesniedz arī savu jauno iekārtu datu pārskats nākamajā gadā pēc pirmā pilnā kalendārā ekspluatācijas gada. Šim ziņojumam, kas definēts *FAR* 5. panta 2. punktā un minēts *RALC* 6. pantā, izmantos iepriekšējā iedaļā minēto *AL* ziņojuma veidlapu, kuru sagatavos Komisija. Tas nozīmē, ka tad, ja iekārtas ekspluatācija sākas pēc *Y* gada 1. janvāra, tās operatoram ir pienākums iesniegt savu pirmo *AL* ziņojumu *Y+2* gada sākumā. Pirmajā pārskatā jāiekļauj dati gan par *Y* gadu, gan par *Y+1* gadu. Operators var arī izvēlēties iesniegt datus par *Y* gadu jau *Y+1* gadā un *Y+2* gadā iesniegt tikai datus, kas attiecas uz darbību *Y+1* gadā; šajā gadījumā operatoram būs iespēja bezmaksas kvotas par *Y* gadu saņemt jau *Y+1* gadā.

Tāpat operators var iekļaut jaunu apakšiekārtu, kuras ekspluatācija sāka pēc *Y* gada 1. janvāra, savā *AL* ziņojumā nākamajā gadā pēc šīs jaunās apakšiekārtas pirmā pilna kalendārā ekspluatācijas gada (t. i., *Y+2* gada sākumā). *AL* ziņojumā var iekļaut arī datus par tādu jaunu apakšiekārtu, ko pirmo reizi ekspluatē nākamajā gadā. Šajā ziņojumā jāiekļauj dati gan par *Y* gadu, gan *Y+1* gadu. Operators var arī izvēlēties datus par jauno apakšiekārtu iekļaut jau *AL* ziņojumā par nākamo gadu pēc šīs jaunās apakšiekārtas ekspluatācijas sākuma gada; šādā gadījumā operatoram būs iespēja jau *Y+1* gadā saņemt bezmaksas kvotas attiecībā uz šīs jaunās apakšiekārtas ekspluatāciju *Y* gadā.

Jaunas apakšiekārtas un jaunas iekārtas apakšiekārtu *HAL* pamatā ir attiecīgās apakšiekārtas *AL* pirmajā pilnajā kalendārajā ekspluatācijas gadā.

Vispārējā pieeja darbības līmeņa izmaiņām (skat. 3. iedaļu) uz šīm apakšiekārtām attiecas tikai pēc pirmajiem trīs kalendārajiem ekspluatācijas gadiem. Citiem vārdiem sakot, apakšiekārtai, kuras ekspluatācija sāka *Y* gadā (pēc 1. janvāra), piešķiramo kvotu apjomu aprēķina šādi:

- piešķiramo kvotu apjomu *Y* gadam aprēķina, pamatojoties uz *AL* *Y* gadā;
- piešķiramo kvotu apjomu *Y+1* gadam aprēķina, pamatojoties uz *AL* *Y+1* gadā (no šā *AL* būs atkarīgs arī apakšiekārtas *HAL*);
- piešķiramo kvotu apjomu *Y+2* gadam aprēķina, pamatojoties uz *HAL*;
- piešķiramo kvotu apjomu *Y+3* gadam un turpmākajiem gadiem, ja atbilstīgi, aprēķina, pamatojoties uz noteikumiem par darbības līmeņa izmaiņām (noteikumi aprakstīti 3. iedaļā).

Skat. 2. pielikumā sniegto 4. piemēru, kas ilustrē šo pieeju.

6. Citu parametru ņemšana vērā

Kvotu piešķiršanu var ietekmēt citi parametri, kas nav darbības līmeņa izmaiņas. To vidū ir šādi parametri:

- energoefektivitātes pasākumi (skat. 6.1. iedaļu);
- izmaiņas citos parametros (skat. 6.2. iedaļu), tostarp:
 - o izmaiņas tajā atlikumgāzu daudzumā, kas tiek sadedzināts ar drošību nesaistītu iemeslu dēļ;
 - o izmaiņas siltuma daudzumā, kas importēts no ES ETS neapvertas iekārtas (vai no iekārtas, kas ražo slāpekļskābi) un jāizmanto produktu līmeņatzīmes noteikšanā;
 - o apmaināmības koeficienta izmaiņas;
 - o izmaiņas, kas saistītas ar tvaika krekinga un vinilhlorīda monomēra produkta līmeņatzīmes apakšiekārtām.

6.1. Energoefektivitātes ņemšana vērā

Ja energoefektivitātes aspekti ietekmē apakšiekārtas *AL*, to var ņemt vērā, aprēķinot apakšiekārtai piešķiramo bezmaksas kvotu apjomu, pamatojoties uz siltuma vai kurināmā līmeņatzīmi, ja ir izpildīti turpmāk paskaidrotie kritēriji.

- ***Efektivitātes rādītāju aprēķināšana***

Izvērtējot energoefektivitātes ietekmi, tiks novērtēti turpmāk norādītie parametri, salīdzinot to vērtības ar vērtībām bāzlīnijas datos vai jauno iekārtu datu ziņojumā (citiem vārdiem sakot, *HAL* gadā(-os) aprēķinātās (vidējās) vērtības) un ar to vidējo vērtību iepriekšējos divos gados:

- Siltuma līmeņatzīmes apakšiekārtas piemērs

$$\text{Siltuma efektivitāte} = \frac{\text{Katra produkta ražošanas procesā izmantotais siltuma daudzums}}{\text{Saražotais šā produkta daudzums}}$$

- Kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārtas piemērs

$$\text{Kurināmā efektivitāte} = \frac{\text{Katra produkta ražošanas procesā izmantotais kurināmā daudzums}}{\text{Saražotais šā produkta daudzums}}$$

Vidējie efektivitātes koeficienti ir šo parametru vidējās vērtības iepriekšējos divos gados, piemēram:

$$\text{Vidējā siltuma efektivitāte} = \frac{\text{Siltuma efektivitāte}_{G-1} + \text{siltuma efektivitāte}_{G-2}}{2}$$

Lai noteiktu bāzlīnijas efektivitāti, aprēķina vidējās vērtības bāzlīnijas gados, ņemot vērā tos gados, kuru vērtības izmanto *HAL* aprēķināšanai.

Efektivitāte jāaprēķina atsevišķi katram gadam un katram produktam, uz kuru attiecas viens *PRODCOM* kods un kura ražošanai izmanto attiecīgās apakšiekārtas siltumu vai kurināmo. Tādu līdzīgu *PRODCOM* kodu produktiem, kuru ietekme uz *HAL* aprēķināšanu ir mazāka

nekā 5 %, ja atbilstīgi, var aprēķināt efektivitātes kopējos rādītājus. Lai novērtētu energoefektivitātes ietekmi, šie energoefektivitātes rādītāji ir jāapvieno, izmantojot apstiprinātajam monitoringa metodoloģijas plānam (MMP) atbilstošu metodoloģiju. Citiem vārdiem sakot, pieejai ir jābūt saskaņotai ar aprēķiniem ražošanas līmenī, ja šādi aprēķini ir iekļauti MMP; ja šādi aprēķini nav iekļauti MMP, operatoram jāatjaunina MMP, tajā iekļaujot aprēķiniem izmantoto metodoloģiju, un KI jāapstiprina šis atjauninājums.

Ja ražo vairākus produktus, pierādījumam par to, ka energoefektivitāte ir paaugstinājusies par vairāk nekā 15 %, jāattiecas uz visu apakšiekārtu un tātad uz visiem šīs apakšiekārtas produktiem, kas ražoti attiecīgajā ETS iekārtā. Šo energoefektivitātes noteikumu nevar piemērot izmaiņām ražošanā ārpus iekārtas (piemēram, siltumam, kas tiek eksportēts uz ES ETS neapvertu iekārtu). Tomēr tas nenozīmē, ka ir jāuzlabo visu saražoto produktu energoefektivitāte, bet gan to, ka 15 % jāsasniedz attiecībā uz visu apakšiekārtu neatkarīgi no tā, kurš no saražotajiem produktiem palielināja to energoefektivitāti.

Vairāku produktu gadījumā proporcionālo efektivitāti nosaka, ņemot vērā katra produkta patērēto siltumu, t. i., to aprēķina šādi (vienu un to pašu pieeju piemērojot vairāk nekā divu produktu gadījumā):

$$\begin{aligned} & \textit{Proporcionālā energoefektivitāte} \\ & = \textit{1. produkta energoefektivitāte} \times \frac{\textit{Siltuma daudzums, kas attiecināms uz 1. produktu}}{\textit{Kopējais siltuma daudzums, kas attiecināms uz abiem produktiem}} \\ & + \textit{2. produkta energoefektivitāte} \times \frac{\textit{Siltuma daudzums, kas attiecināms uz 2. produktu}}{\textit{Kopējais siltuma daudzums, kas attiecināms uz abiem produktiem}} \end{aligned}$$

Vidējā proporcionālā energoefektivitāte ir vidējā vērtība, kas aprēķināta, ņemot vērā minētās vērtības iepriekšējos divos gados.

Jāatzīmē, ka šo energoefektivitātes noteikumu var piemērot tikai tāda siltuma vai kurināmā gadījumā, kas izmantots konkrēta produkta ražošanā. Tādēļ, ja produktam nevar piešķirt *PRODCOM* kodu, šo noteikumu piemērot nevar.¹⁰ Šis noteikums neattieksies uz telpu apsildīšanu, izņemot biroju vai ēdnīcu apsildīšanu saskaņā ar 2. norādījumu dokumenta 3.2. iedaļu par piešķiramā kvotu apjoma noteikšanu iekārtas līmenī 19. lappusē (šajā gadījumā šis siltums jāattiecina uz iekārtas visatbilstošākā ražošanas procesa *PRODCOM* kodu saskaņā ar tā oglekļa emisiju pārvirzes statusa definīciju).

Turklāt attiecībā uz dažiem produktiem nozarē ir ierasta prakse izmantot atsaucis tīrības pakāpi vai normalizētus ražošanas rādītājus atbilstoši atsaucis tīrībai. Tādā gadījumā šīs vērtības jāizmanto kā atsaucis arī energoefektivitātes aprēķināšanas vajadzībām.

- ***Energoefektivitātes noteikuma piemērošana AL samazinājuma gadījumā***

Ja siltuma vai kurināmā apakšiekārtas *AL* ir samazinājies par vairāk nekā 15 %, bet operators, pamatojoties uz siltuma vai kurināmā efektivitātes rādītājiem, var pierādīt, ka tas ir saistīts ar energoefektivitātes palielināšanos par vairāk nekā 15 %, tad *AL* samazinājuma dēļ šai apakšiekārtai nesamazina piešķiramo kvotu apjomu. 15 % samazinājums ir jāsasniedz, tikai piemērojot energoefektivitātes pasākumus, t. i., ja kopējais *AL* samazinājums par 17 % ir tikai daļēji (un mazākā apmērā nekā par 15 %) noticis energoefektivitātes pasākumu rezultātā

¹⁰ Paredzams, ka tikai siltums, kas iekļauts centralizētās siltumapgādes apakšiekārtā, nav attiecināms ne uz vienu *PRODCOM* kodu.

(piemēram, 10 % samazinājums ir radies energoefektivitātes pasākumu dēļ, bet 7 % samazinājums – *AL* samazināšanās dēļ), tad šo noteikumu nepiemēro un samazina apakšiekārtai piešķiramo kvotu apjomu.

Ja energoefektivitātes izmaiņas neietekmē *AL*, tās nerada nekādas piešķirto kvotu apjoma izmaiņas, t. i., ja *AL* samazinās par mazāk nekā 15 %, nevar apsvērt piešķirtā kvotu apjoma pielāgošanu neatkarīgi no tā, kādi energoefektivitātes pasākumi var būt īstenoti.

Citiem vārdiem sakot, ja, pamatojoties uz novērtēto siltuma apakšiekārtas (vai attiecīgi kurināmā apakšiekārtas) *AAL* *Y* gadā, tiktu samazināts šai apakšiekārtai piešķiramo kvotu apjoms (saskaņā ar 3. iedaļā aprakstīto vispārējo pieeju), bet tās operators var pierādīt, ka vidējā siltuma efektivitāte (respektīvi, kurināmā patēriņa efektivitāte) *Y*-1 un *Y*-2 gadā ir bijusi vismaz par 15 % augstāka nekā vidējā siltuma efektivitāte *HAL* gadā, tad šai apakšiekārtai *Y* gadā piešķiramo kvotu apjomu nesamazina.

Ja apakšiekārtas energoefektivitāte ir palielinājusies, bet šīs apakšiekārtas ietekme uz *AL* nav vismaz 15 %, tad tas neietekmē šai apakšiekārtai piešķiramo kvotu apjomu.

Lai piemērotu energoefektivitātes noteikumu, operatoram ir KI jāpierāda, ka darbības līmeņa izmaiņas ir radušās nevis saistībā ar apakšiekārtas ražošanas līmeņa izmaiņām, bet gan šīs apakšiekārtas paaugstinātās energoefektivitātes dēļ. Ja KI uzskata, ka energoefektivitātes izmaiņas nepamato darbības līmeņa izmaiņas, tad piešķirto kvotu apjoms jākorrigē (piemēram, ja energoefektivitātes palielinājums ir 16 %, bet darbības līmeņa samazinājums ir daudz lielāks, KI varētu uzskatīt, ka operators nav pierādījis, ka darbības līmeņa izmaiņu iemesls nav ražošanas izmaiņas). Ja KI atzīst, ka darbības līmeņa izmaiņas ir pamatojamas ar energoefektivitātes izmaiņām, piešķirto kvotu apjomu nepielāgo.

- ***Energoefektivitātes noteikuma piemērošana AL palielinājuma gadījumā***

Pēc *AAL* aprēķināšanas, ja operators pēc KI pieprasījuma nevar pierādīt, ka siltuma vai kurināmā apakšiekārtas *AL* palielinājums par vismaz 15 % ir saistīts ar apakšiekārtas ražošanas līmeņa izmaiņām un nevis ar šīs apakšiekārtas energoefektivitātes samazināšanos, tad KI var atteikties pielāgot piešķiramo bezmaksas kvotu apjomu. Pierādījumu pamatā jābūt šīs nodaļas sākumā minēto koeficientu *HAL* gada vērtību salīdzinājumam ar vidējo vērtību divos gados pirms novērtējuma.

Šādā gadījumā KI pirms lēmuma pieņemšanas lūgs operatoru pamatot, kāpēc būtu jāpielāgo piešķiramo kvotu apjoms.

- ***Noteikumu piemērošana pilnā apmērā***

Šos noteikumus var piemērot tikai pilnā apmērā, t. i., tos nevar piemērot tikai kādai *AL* izmaiņu daļai. Tāpēc, ja ir izpildīts 15 % energoefektivitātes kritērijs, noteikumus vai nu piemēro, ja iesniegtie pierādījumi ir tam pietiekams pamatojums, vai arī nepiemēro, ja pierādījumi ir nepietiekami.

- ***Izmaiņas turpmākajos gados***

Var būt arī gadījumi, kad energoefektivitātes noteikumu vienā gadā piemēro, jo operators varēja sniegt pierādījumus tam, ka *AL* samazinājums bija saistīts ar energoefektivitātes

pieaugumu virs 15 %, bet turpmākajos gados energoefektivitāte vairs nepieaug, bet *AL* vēl vairāk samazinās; šādā gadījumā KI var uzskatīt, ka, lai arī pirmajā gadā noteikumu piemēroja, turpmākajos gados tas vairs netiks piemērots, jo energoefektivitātes pieaugums nepamato darbības līmeņa samazinājumu. Šādos gadījumos KI var nolemt, ka piešķiramo kvotu apjoms ir jāpielāgo (skat. 5.b piemēru).

Skat. 2. pielikumā sniegto 5., 5.b, 6. un 7. piemēru, kas ilustrē šo pieeju.

6.2. Citu parametru izmaiņu ņemšana vērā

Aprēķinot piešķiramo bezmaksas kvotu apjomu, jāņem vērā citi parametri, kas nav *AL* un kas dažos gadījumos laika gaitā var mainīties. Kvotu piešķiršanu var ietekmēt šādi parametri:

- ar drošību nesaistītu apsvērumu dēļ sadedzināto atlikumgāzu daudzums produkta līmeņatzīmes apakšiekārtas gadījumā pēc 2025. gada;
- siltuma daudzums, kas importēts no ES ETS neaptvertām iekārtām (vai no iekārtas, kas ražo slāpekļskābi) produktu līmeņatzīmes apakšiekārtas gadījumā;
- kurināmā un elektrības apmaināmības koeficients;
- ūdeņraža, etilēna un/vai vinilhlorīda monomēra papildu padeves daudzums tvaika krekinga produkta līmeņatzīmes apakšiekārtas gadījumā;
- ar ūdeņradi saistīts korekcijas koeficients vinilhlorīda monomēra produkta līmeņatzīmes apakšiekārtas gadījumā.

Apakšiekārtās, kurās ir būtisks viens vai vairāki no šiem parametriem, šo parametru attīstības gaita jāaprēķina katru gadu kopā ar *AAL*, lai novērtētu to iespējamo ietekmi uz kvotu piešķiršanu. Novērtējums jāveic līdzīgā veidā kā *AL* izmaiņu gadījumā, t. i., aprēķinot *Y* gadā:

$$\text{vidējā parametra vērtība}_{SubA,G} = \frac{\text{parametra vērtība}_{SubA,G-1} + \text{parametra vērtība}_{SubA,G-2}}{2}$$

Ja parametra vidējā vērtība ir vismaz par 15 % lielāka vai mazāka nekā tā parametra vērtība, kas izmantota piešķiramā kvotu apjoma sākotnējai aprēķināšanai (vai nu parametra vērtība, kas izmantota nesēnākajos valsts īstenošanas pasākumu ietvaros, vai attiecībā uz jaunām iekārtām parametra vērtība, kas attiecas uz pirmo pilno kalendāro gadu), un katra ietekme provizoriski piešķiramo kvotu apjomu ietekmē vismaz par 100 kvotām salīdzinājumā ar iepriekšējā gada provizorisko piešķirumu, tad jaunais kvotu apjoms *Y* gadā jāaprēķina, izmantojot parametra vidējo vērtību. Aprēķinos izmantotajai pieejai jāatspoguļo 3.1. iedaļā aprakstītā pieeja.

Šīs izmaiņas nav atkarīgas no *AL* izmaiņām, kas var notikt apakšiekārtā, un var papildināt šādas izmaiņas. Ja, lemjot par piešķiramā kvotu apjoma izmaiņām, ir svarīgas gan *AL* izmaiņas, gan izmaiņas vienam no šiem parametriem, katru izmaiņu apmēram jāatbilst vismaz 100 kvotām (skat. 2. nosacījumu 3.1. iedaļā). Citiem vārdiem sakot, *AL* izmaiņu rezultātā provizoriskajā kvotu iedalē kvotu apjoms ir jāmaina vismaz par 100 kvotām un arī ar parametru saistīto izmaiņu rezultātā provizoriskajā kvotu iedalē kvotu apjomam ir jāmainās vismaz par 100 kvotām.

Šī pieeja ir ilustrēta 2. pielikuma 8., 9., 10. un 11. piemērā.

7. Eksploatācijas izbeigšana

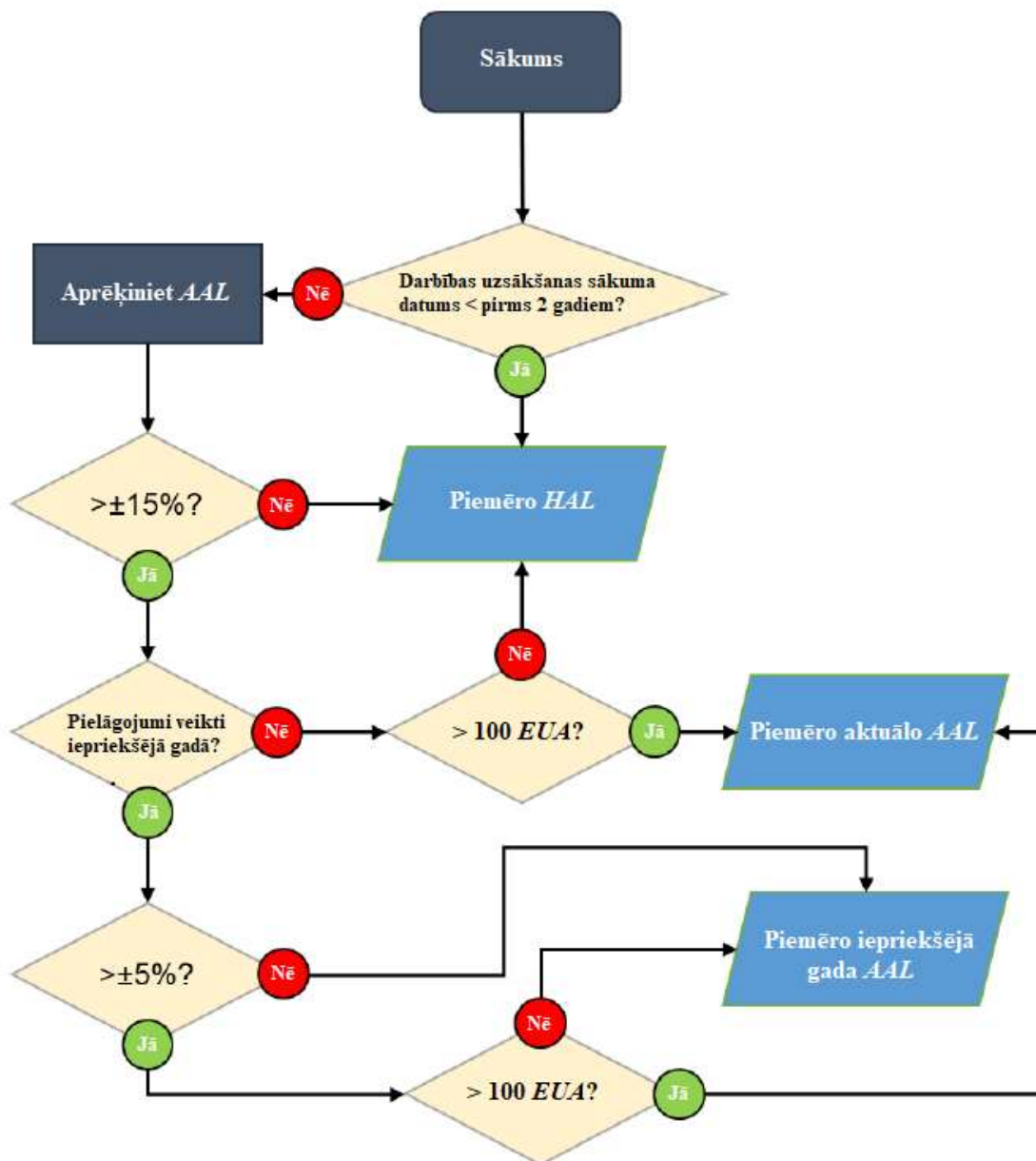
Ja tiek paziņots, ka Y gadā ir izbeigta apakšiekārtas eksploatācija, no Y+1 gada šai apakšiekārtai piešķiramo bezmaksas kvotu apjomu noteiks 0 apmērā.

Ja tiek paziņots, ka Y gadā ir izbeigta iekārtas eksploatācija, no Y+1 gada šai iekārtai kvotas nepiešķirs. Ja iekārtas eksploatācija ir izbeigta un nav skaidrs, vai tā tiks atsākta, dalībvalsts var apturēt kvotu piešķiršanu šai iekārtai, līdz tiek noskaidrota iekārtas situācija.¹¹

Skat. 2. pielikumā sniegto 12. un 13. piemēru, kas ilustrē šo pieeju.

¹¹ Ja iekārtas eksploatācija ir apturēta Y gadā un to joprojām ir iespējams atsākt, Y+1 gadā līdz situācijas noskaidrošanai tai var apturēt kvotu piešķiršanu. Ja šīs iekārtas eksploatāciju neatjauno un kādā vēlākā posmā pilnībā izbeidz, tad, sākot ar Y+1 gadu, pielāgos šai iekārtai piešķiramo kvotu apjomu, to nosakot 0 apmērā.

1. pielikums. Vienkāršota shēma par darbības līmeņa izmaiņām



2. pielikums. Piemēri

Šajā pielikumā minētajos piemēros *HAL* vērtība tabulās ir norādīta šūnā ar dzeltenu fonu, bet diagrammās – ar sarkanu svītru. Tabulās sarkanā krāsā ierakstītās vērtības norāda vai nu parametrus, kas ir sasnieguši sliekšņvērtību un tādējādi (iespējams) ir izraisījuši izmaiņas, un/vai piešķiramā kvotu apjoma izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo piešķirumu.

1. piemērs. Darbības līmeņa izmaiņas

Šajā piemērā 2021. gadā netiek veiktas nekādas piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas, jo *AL* izmaiņas ir 15 %, bet tās nepārsniedz 15 %. 2022. gadā *AL* izmaiņas (samazinājums)

pārsniedz 15 %, tāpēc piešķiramo kvotu apjoms tiek attiecīgi pielāgots (samazināts). 2023. gadā *AL* izmaiņas atkal ir mazākas nekā 15 % sliekšņvērtība, tāpēc piešķiramo kvotu apjoms atkal ir vienāds ar *HAL*. Visbeidzot, 2025. gadā pēc tam, kad *AL* ir palielinājies par vairāk nekā 15 %, tiek palielināts arī piešķiramo kvotu apjoms.

1. piemērs. <i>AL</i> izmaiņas								
Gads	<i>HAL</i>	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis	100 000	80 000	90 000	79 000	110 000	110 000	124 000	
Vidējais darbības līmenis (<i>AAL</i>)				85 000	84 500	94 500	110 000	117 000
$(AAL - HAL)/HAL$ [%]				-15,00 %	-15,50 %	-5,50 %	10,00 %	17,00 %
Provizoriski piešķirtais bezmaksas kvotu apjoms (<i>BM=1</i>)				100 000	84 500	100 000	100 000	117 000

2. piemērs. Minimālā sliekšņvērtība

Šajā piemērā 15 % *AL* izmaiņu sliekšņvērtību sasniedz 2021. gadā, bet izmaiņu apmērs ir mazāks par 100 kvotām (samazinājums par 77 kvotām salīdzinājumā ar iepriekš piešķiramo kvotu apjomu), tāpēc šīs izmaiņas neietekmē piešķiramo kvotu apjomu. 2022. gadā piešķirto kvotu apjoma izmaiņas pārsniedz 100 kvotas (samazinājums par 140 kvotām salīdzinājumā ar 2021. gada piešķirumu) un piešķiramo kvotu apjomu samazina atbilstoši *AL* samazinājumam. 2023. gadā *AL* izmaiņas ir sasniegušas jaunu sliekšņvērtību, bet piešķirto kvotu apjoma izmaiņas ir mazākas par 100 kvotām (samazinājums par 60 kvotām salīdzinājumā ar 2022. gada piešķirumu). 2024. gadā *AL* izmaiņas atkal izraisītu izmaiņas, bet piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas ir mazākas par 100 kvotām. Visbeidzot 2025. gadā *AL* līmenis vairs nepārsniedz 15 % izmaiņas salīdzinājumā ar *HAL*. Tāpēc, tā kā piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas pārsniedz 100 kvotas (palielinājums par 165 kvotām salīdzinājumā ar 2024. gadu), šo apjomu pielāgo un atkal nosaka *HAL* līmenī.

NB! Minimālo sliekšņvērtību piemēro pirms oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficienta, lineārā samazinājuma vai starpnozaru korekcijas koeficienta piemērošanas.

2. piemērs. Minimālā sliekšņvērtība								
Gads	<i>HAL</i>	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis	500	426	420	300	300	500	550	
Vidējais darbības līmenis (<i>AAL</i>)				423	360	300	400	525
Piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas				-77	-140	-60	40	165
$(AAL - HAL)/HAL$ [%]				-15,40 %	-28,00 %	-40,00 %	-20,00 %	5,00 %
Bezmaksas kvotas (<i>BM=1, CL=1, CSCF=1</i>)				500	360	360	360	500

3. piemērs. Vairākas izmaiņas dažādos intervālos

Šajā piemērā piešķiramais kvotu apjoms tiek pielāgots 2021. gadā pēc tam, kad *AAL* ir pieaudzis par vairāk nekā 15 %. 2022. gadā piešķiramo kvotu apjoms paliek tāds pats kā 2021. gadā, jo, lai gan *AAL* ir turpinājies pieaugt, jaunā 20 % sliekšņvērtība nav sasniegta (tuvākais intervāls, kas pārsniedz 15 %). 2023. gadā *AAL* izmaiņas pārsniedz 20 %, kā rezultātā pielāgo piešķiramo kvotu apjomu. 2024. gadā tiek pārsniegta papildu sliekšņvērtība, kas noteikta 25 % apmērā, kā rezultātā atkal pielāgo piešķiramo kvotu apjomu. 2025. gadā *AAL* izmaiņas saglabājas tajā pašā 5 % intervālā, kurā tās bija 2024. gadā, tāpēc piešķiramo

kvotu apjoms paliek tāds pats kā 2024. gadā.

3. piemērs. Izmaiņas, kuru apmērs pārsniedz ±15 %, un turpmākas izmaiņas ±5 % apmērā								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis	100 000	110 000	122 000	114 000	130 000	124 000	132 000	
Vidējais darbības līmenis (AAL)				116 000	118 000	122 000	127 000	128 000
(AAL – HAL)/HAL [%]				16,00 %	18,00 %	22,00 %	27,00 %	28,00 %
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)				116 000	116 000	122 000	127 000	127 000

4. piemērs. Kvotu piešķiršana jaunai apakšiekārtai

Šis piemērs ilustrē kvotu piešķiršanu jaunai apakšiekārtai, kuras ekspluatācija sāka 2025. gadā (Y gads 5. iedaļā; apakšiekārtu abos kvotu iedaļes periodos uzskata par jaunu apakšiekārtu). 2025. un 2026. gadā kvotas piešķir, pamatojoties uz AL šajos konkrētajos gados (kvotu piešķiršana 2025. gadā notiek pirmā iedaļes perioda ietvaros). 2026. gada AL nosaka apakšiekārtas HAL, jo tas ir pirmā pilnā ekspluatācijas kalendārā gada AL. 2027. gadā kvotas piešķir, pamatojoties uz HAL. AAL aprēķina tikai no 2028. gada (Y+3 gads), lai noteiktu, vai ir jāveic izmaiņas piešķiramo kvotu apjomā.

4. piemērs. Jauna apakšiekārta							
Gads	2024.	2025.	2026. (HAL)	2027.	2028.	2029.	2030.
Darbības līmenis	Neattiecas	50 000	100 000	120 000	115 000	119 000	
Vidējais darbības līmenis (AAL)		Neattiecas	Neattiecas	Neattiecas	110 000	117 500	117 000
(AAL – HAL)/HAL [%]		Neattiecas	Neattiecas	Neattiecas	10,00 %	17,50 %	17,00 %
Provizoriski piešķirtais bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)		50 000	100 000	100 000	100 000	117 500	117 500

5. piemērs. Energoefektivitātes pieaugums (viens PRODCOM kods)

Šajā piemērā attiecībā uz siltuma apakšiekārtu AAL 2021. gadā ir nokritis zem 15 % sliekšņvērtības, bet operators spēj pierādīt, ka energoefektivitāte ir pieaugusi par vairāk nekā 15 %, tāpēc piešķiramais kvotu apjoms paliek HAL līmenī. 2022. gadā AAL neliecina par jebkādam AL izmaiņām salīdzinājumā ar HAL, tāpēc netiek vērtēta energoefektivitāte. 2023. gadā AAL liecina par to, ka AL ir pieaudzis par vairāk nekā 15 %, un operators spēj pierādīt, ka šis pieaugums nav bijis saistīts ar energoefektivitātes samazināšanos par vairāk nekā 15 % (iepriekšējo gadu laikā energoefektivitāte ir palielinājusies vidēji par 14 %), tāpēc kvotas piešķir, pamatojoties uz attiecīgā gada AAL.

Jānorāda, ka zemāka energoefektivitātes vērtība nozīmē, ka vienas produkta tonnas saražošanai ir nepieciešams mazāk enerģijas, tātad energoefektivitāte ir lielāka. Energoefektivitātes pieaugumu vislabāk parāda “efektivitātes izmaiņu” vērtība.

5. piemērs. Energoefektivitātes pieaugums (viens PRODCOM kods)								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [TJ]	1000	800	800	1200	1200	1200	1200	
Ražošanas apjoms [tonnas]	20 000	20 000	20 000	28 000	28 000	28 000	28 000	
Efektivitāte [TJ/tonna]	0,050	0,040	0,040	0,043	0,043	0,043	0,043	
Vidējais darbības līmenis (AAL)				800	1000	1200	1200	1200
(AAL – HAL)/HAL [%]				-20,00 %	0,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %
Vidējā efektivitāte				0,040	0,041	0,043	0,043	0,043

Efektivitātes izmaiņas				20,00 %	17,14 %	14,29 %	14,29 %	14,29 %
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)				1000	1000	1200	1200	1200

5.b piemērs. Energoefektivitātes pieaugums (viens PRODCOM kods), 2. gadījums

Šajā piemērā attiecībā uz siltuma apakšiekārtu *AAL* 2021. gadā ir nokritis zem 15 % sliekšņvērtības, bet operators spēj pierādīt, ka energoefektivitāte ir pieaugusi vairāk nekā par 15 %, tāpēc piemēro energoefektivitātes noteikumu un piešķiramais kvotu apjoms paliek *HAL* līmenī (skat. 5. piemēru). 2022. gadā gan *AAL*, gan energoefektivitāte paliek tajā pašā līmenī, tāpēc piemēro tādu pašu pieeju kā 2021. gadā. Tomēr 2023. gadā *AAL* liecina par vēl lielāku samazinājumu, savukārt energoefektivitāte nav turpinājusi palielināties. Šajā gadījumā KI ir nolēmusi, ka operators vairs nevar pierādīt nekādu saikni starp šo turpmāko ražošanas apjoma samazinājumu un jebkādiem energoefektivitātes pasākumiem, tāpēc KI ir nolēmusi, ka energoefektivitātes noteikuma piemērošana vairs nav pamatota; rezultātā tiek samazināts attiecīgajā gadā piešķiramais kvotu apjoms. Tā kā 2024. gadā *AAL* vēl vairāk samazinās, arī šajā gadā samazina piešķiramo kvotu apjomu saskaņā ar 3.2. iedaļu.

Jānorāda, ka zemāka energoefektivitātes vērtība nozīmē, ka vienas produkta tonnas saražošanai ir nepieciešams mazāk enerģijas, tātad energoefektivitāte ir augstāka. Energoefektivitātes pieaugumu vislabāk parāda “efektivitātes izmaiņu” vērtība.

<i>5.b piemērs. Energoefektivitātes pieaugums (viens PRODCOM kods), 2. gadījums</i>								
Gads	<i>HAL</i>	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [TJ]	1000	800	800	800	600	600	600	
Ražošanas apjoms [tonnas]	20 000	20 000	20 000	20 000	15 000	15 000	15 000	
Efektivitāte [TJ/tonna]	0,050	0,040	0,040	0,040	0,040	0,040	0,040	
Vidējais darbības līmenis (<i>AAL</i>)				800	800	700	600	600
(<i>AAL</i> – <i>HAL</i>)/ <i>HAL</i> [%]				-20,00 %	-20,00 %	-30,00 %	-40,00 %	-40,00 %
Vidējā efektivitāte				0,040	0,040	0,040	0,040	0,040
Efektivitātes izmaiņas				20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %
Provizoriski piešķirtais bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)				1000	1000	700	600	600

6. piemērs. Energoefektivitātes samazinājums

Šajā piemērā, kura pamatā ir siltuma apakšiekārta, 2021. gadā apakšiekārta *AAL* liecināja par to, ka *AL* bija pieaudzis par 20 % salīdzinājumā ar *HAL*, taču operators nespēja pierādīt, ka šis pieaugums nav bijis saistīts ar energoefektivitātes samazināšanos (jo energoefektivitāte bija samazinājusies par 20 %), tāpēc, lai gan *AL* bija paaugstinājies, piešķiramo kvotu apjoms palika *HAL* līmenī. 2022. gadā efektivitātes samazinājums joprojām pārsniedza 15 % (tas bija 17,14 %) un operators joprojām nespēja pierādīt, ka *AL* pieaugums nav bijis saistīts ar energoefektivitātes samazināšanos. Tomēr 2023. gadā *AL* pieaugums joprojām pārsniedza 15 %, un vidējā energoefektivitāte iepriekšējos 2 gados nebija sasniegusi 15 % samazinājuma sliekšņvērtību, tāpēc 2023. gadā piešķiramo kvotu apjomu palielināja līdz tā gada *AL* līmenim.

Jānorāda, ka augstāka energoefektivitātes vērtība nozīmē, ka vienas produkta tonnas saražošanai ir nepieciešams vairāk enerģijas, tātad energoefektivitāte ir zemāka. Energoefektivitātes samazinājumu vislabāk parāda “efektivitātes izmaiņu” vērtība.

6. piemērs. Energoefektivitātes samazinājums (viens PRODCOM kods)								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [TJ]	1000	1200	1200	1200	1200	1200	1200	
Ražošanas apjoms [tonnas]	20 000	20 000	20 000	21 000	22 000	22 000	22 000	
Efektivitāte [TJ/tonna]	0,050	0,060	0,060	0,057	0,055	0,055	0,055	
Vidējais darbības līmenis (AAL)				1200	1200	1200	1200	1200
(AAL – HAL)/HAL [%]				20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %
Vidējā efektivitāte				0,060	0,059	0,056	0,055	0,055
Efektivitātes izmaiņas				-20,00 %	-17,14 %	-11,69 %	-9,09 %	-9,09 %
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)				1000	1000	1200	1200	1200

7. piemērs. Energoefektivitātes pieaugums (vairāk nekā viens PRODCOM kods)

Šajā piemērā iekārtai ir siltuma apakšiekārta, tostarp ir ņemts vērā siltums, kas patērēts divu dažādu produktu ražošanai, katram no kuriem ir atšķirīga siltuma efektivitāte. 2022. gadā AAL ir vairāk nekā par 15 % zemāks nekā HAL, un, lai arī kopējā energoefektivitāte ir palielinājusies, tā nav sasniegusi 15 % sliekšņvērtību, tāpēc tajā gadā samazina piešķiramo kvotu apjomu, pamatojoties uz AAL. 2023. gadā AAL ir vēl vairāk samazinājies, bet ir pieaugusi energoefektivitāte, kas pārsniedz 15 % sliekšņvērtību salīdzinājumā ar HAL efektivitātes vērtībām; tādējādi 2023. gadā piešķiramo kvotu apjomu atjauno HAL līmenī, jo energoefektivitāte atbilst darbības līmeņa samazinājumam. 2024. gadā situācija ir līdzīga, taču 2025. gadā apakšiekārta siltuma patēriņa ziņā bija mazāk efektīva, un 15% sliekšņvērtība vairs netiek pārsniegta, tāpēc 2025. gadā kvotas piešķir, pamatojoties uz tā gada AAL.

Proporcionālo energoefektivitāti aprēķina šādi:

Proporcionālā energoefektivitāte

$$= 1. \text{ produkta energoefektivitāte} \times \frac{\text{Siltuma daudzums, kas attiecināms uz 1. produktu}}{\text{Kopējais siltuma daudzums, kas attiecināms uz abiem produktiem}} + 2. \text{ produkta energoefektivitāte} \times \frac{\text{Siltuma daudzums, kas attiecināms uz 2. produktu}}{\text{Kopējais siltuma daudzums, kas attiecināms uz abiem produktiem}}$$

Vidējā proporcionālā energoefektivitāte ir vidējā vērtība, kas aprēķināta, ņemot vērā minētās vērtības iepriekšējos divos gados.

Jānorāda, ka zemāka energoefektivitātes vērtība nozīmē to, ka vienas produkta tonnas saražošanai ir nepieciešams mazāk enerģijas, tātad energoefektivitāte ir augstāka. Energoefektivitātes pieaugumu vislabāk parāda “efektivitātes izmaiņu” vērtība.

7. piemērs. Energoefektivitātes pieaugums (vairāk nekā viens PRODCOM kods)								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [TJ]	1000	900	850	800	790	820	850	
Uz 1. produktu attiecināmais siltums [TJ]	600	500	450	400	390	420	450	
Uz 2. produktu attiecināmais siltums [TJ]	400	400	400	400	400	400	400	
1. produkta ražošanas apjoms (tonnas)	10 000	8000	7000	6500	8000	8000	8000	
2. produkta ražošanas apjoms (tonnas)	10 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	
1. produkta energoefektivitāte	0,060	0,063	0,064	0,062	0,049	0,053	0,056	

[TJ/tonna]									
2. produkta energoefektivitāte [TJ/tonna]	0,040	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	
Proporcionālā energoefektivitāte	0,052	0,050	0,050	0,047	0,041	0,043	0,045		
Vidējais darbības līmenis (AAL)				875	825	795	805	835	
(AAL – HAL)/HAL [%]				-12,50 %	-17,50 %	-20,50 %	-19,50 %	-16,50 %	
Vidējā proporcionālā efektivitāte				0,050	0,049	0,044	0,042	0,044	
Efektivitātes izmaiņas				4,56 %	6,58 %	15,02 %	19,14 %	14,79 %	
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)				1000	825	1000	1000	835	

8. piemērs. Ar drošību nesaistītu iemeslu dēļ sadedzinātā atlikumgāzu daudzuma samazinājums

Šajā piemērā to atlikumgāzu daudzums, ko produkta līmeņatzīmes apakšiekārta ar drošību nesaistītu iemeslu dēļ ir sadedzinājusi, 2024. un 2025. gadā ir samazinājies vidēji par 20 %, tāpēc šo samazinājumu ņem vērā, aprēķinot piešķiramo kvotu apjomu 2026. gadam (sīkaku informāciju par to, kā šajā gadījumā aprēķina kvotu apjomu, skat. 8. norādījumu dokumentā) – ar šīm atlikumgāzēm saistītā kvotu piešķiruma samazinājuma aprēķināšanai vairs neizmanto atlikumgāzu daudzuma HAL, bet gan vidējo atlikumgāzu daudzumu 2024.–2025. gadā (rezultātā sākotnēji aprēķinātās 648 500 kvotas ir samazinātas līdz 518 800 kvotām). 2027. gadā izmaiņu nav, salīdzinot ar 2026. gadu (AL izmaiņu apmērs ir mazāks nekā 15 %). 2028. gadā sadedzināto atlikumgāzu daudzums ir tāds pats kā 2026. gadā, tāpēc ar to saistītais samazinājums ir identisks, taču apakšiekārtas AAL liecina par AL pieaugumu, tādēļ apakšiekārtai piešķir lielāku kvotu apjomu. 2030. gadā AAL liecina gan par to, ka AL līmenis ir tuvs HAL, gan par to, ka sadedzinātais atlikumgāzu daudzums ir tuvs HAL, tāpēc šajā gadā kvotas piešķir, pamatojoties uz HAL vērtībām.

8. piemērs. Ar drošību nesaistītu iemeslu dēļ sadedzinātā atlikumgāzu daudzuma samazinājums								
Gads	HAL	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Darbības līmenis [tonnas]	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 500 000	5 000 000	4 500 000	4 000 000	
VWG _i [tonnas]	1 000 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	1 000 000	
Bezmaksas kvotu piešķirums [korekcija nav veikta]	5 000 000							
Atlikumgāzu daudzuma samazinājums	-648 500							
Vidējais darbības līmenis (AAL)				4 000 000	4 250 000	4 750 000	4 750 000	4 250 000
2 gadu vidējais atlikumgāzu daudzums (VWG _{2g})				800 000	800 000	800 000	800 000	900 000
(AAL – HAL)/HAL [%]				0,00 %	6,25 %	18,75 %	18,75 %	6,25 %
(VWG _{2g} – VWG _{HAL})/VWG _{HAL} [%]				-20,00 %	-20,00 %	-20,00 %	-20,00 %	-10,00 %
Piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms [korekcija nav veikta]				5 000 000	5 000 000	5 937 500	5 937 500	5 000 000
Atlikumgāzu daudzuma samazinājums				-518 800	-518 800	-518 800	-518 800	-648 500
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms				4 481 200	4 481 200	5 418 700	5 418 700	4 351 500

BM _p [kvotas/tonna]	1,250
NCV _{WG} [TJ/tonna]	0,0025
EF _{WG} [tCO ₂ /TJ]	259,4
CLEF _{p,k}	1.

9. piemērs. Izmaiņas siltuma daudzumā, kas importēts no ES ETS neaptvertas iekārtas

Šajā piemērā produkta līmeņatzīmes apakšiekārta importē siltumu no ES ETS neaptvertas iekārtas. 2019. un 2020. gadā šis siltuma daudzums vidēji tiek samazināts par 25 %, tāpēc saistībā ar to piešķiramo kvotu samazinājums tiek papildus samazināts arī 2021. gadā (samazinājumu aprēķina, pamatojoties uz importētā siltuma 2 gadu vidējo rādītāju). 2023. gadā apakšiekārtas *AAL* liecina par to, ka *AL* ir pieaudzis par vairāk nekā 15 %, tāpēc palielina arī piešķiramo kvotu apjomu. Importētā siltuma daudzums ir palicis tāds pats kā iepriekšējos gados, tāpēc arī šā importētā siltuma dēļ ieturēto kvotu apjoms paliek tāds pats kā iepriekšējos gados. 2025. gadā *AAL* liecina par to, ka ir sasniegta vēl viena *AL* pieauguma sliekšņvērtība, un paralēli tam atkal ir pieaudzis importētā siltuma daudzums, kā rezultātā starpība ir mazāka par 15 % salīdzinājumā ar *HAL* aprēķināto daudzumu. Tāpēc 2025. gadā palielinās tā piešķiramo kvotu apjoma daļa, kuras pamatā ir *AAL*, un ar importēto siltumu saistīto atskaitījuma apmēru aprēķina, pamatojoties uz *HAL*.

9. piemērs. Izmaiņas siltuma daudzumā, kas importēts no ES ETS neaptvertas iekārtas								
Gads	<i>HAL</i>	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [tonnas]	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 200 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000	
Siltuma daudzums, kas importēts no ES ETS neaptvertas iekārtas [TJ]	4000	3000	3000	3000	3000	3000	4000	
Bezmaksas kvotu piešķirums [korekcija nav veikta]	1 000 000							
Importētā siltuma daudzuma samazinājums	-241 724							
Vidējais darbības līmenis (<i>AAL</i>)				1 000 000	1 100 000	1 200 000	1 225 000	1 275 000
2 gados vidējais importētais siltuma daudzums (siltums _{2g})				3000	3000	3000	3000	3500
$(AAL - HAL)/HAL$ [%]				0,00 %	10,00 %	20,00 %	22,50 %	27,50 %
$(siltums_{2g} - siltums_{bāzlnija})/siltums_{bāzlnija}$ [%]				-25,00 %	-25,00 %	-25,00 %	-25,00 %	-12,50 %
Bezmaksas kvotu piešķirums [korekcija nav veikta]				1 000 000	1 000 000	1 200 000	1 200 000	1 275 000
Importētā siltuma daudzuma samazinājums				-181 293	-181 293	-181 293	-181 293	-241 724
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms				818 707	818 707	1 018 707	1 018 707	1 033 276

BM_p [kvotas/tonna]	1
$BM_{siltums}$ [kvotas/TJ]	60,431
$CLEF_{p,k}$	1

10. piemērs. Tiešo emisiju apjoma izmaiņas apmaināmības koeficientā

Šajā piemērā produkta līmeņatzīmes apakšiekārta, kurai ir būtiska kurināmā un elektroenerģijas apmaiņa, 2020.–2021. gadā ir paaugstinājusi darbības līmeni vidēji par vairāk nekā 15 %. Tāpēc apmaināmības koeficients, kas jāņem vērā, nosakot 2022. gadā piešķiramo kvotu apjomu, balstīsies uz 2 iepriekšējo gadu vidējo koeficientu. 2023. gadā apmaināmības koeficients joprojām ir tajā pašā diapazonā, turpretī *AAL* liecina par to, ka *AL* ir pieaudzis par vairāk nekā 15 %, tāpēc 2023. gadā piešķiramo kvotu apjomu aprēķināja, pamatojoties uz *AAL* 2023. gadā un apmaināmības koeficientu, kas aprēķināts 2022. gadā (gads, kad šajā parametrā veiktas pēdējās būtiskās izmaiņas). 2025. gadā *AL* ir sasniegta jaunu sliekšņvērtību, tāpēc tajā gadā piešķiramo kvotu apjomu aprēķina, pamatojoties uz tā gada *AAL*.

10. piemērs. Kurināmā un elektroenerģijas apmaināmības izmaiņas								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [tonnas]	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 200 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000	
Tiešās emisijas [tonnas CO ₂ ekv.]	500 000	500 000	500 000	600 000	600 000	625 000	650 000	
Importētais siltuma daudzums [TJ]	4000	7000	7000	7000	7000	8000	8000	
Importētās siltuma emisijas [tonnas CO ₂ ekv.]	241 724	423 017	423 017	423 017	423 017	483 448	483 448	
Elektroenerģijas patēriņš [MWh]	500 000	400 000	200 000	200 000	200 000	200 000	180 000	
Netiešās emisijas [tonnas CO ₂ ekv.]	188 000	150 400	75 200	75 200	75 200	75 200	67 680	
Apmaināmības koeficients (Apmain) [%]	79,78 %	85,99 %	92,47 %	93,15 %	93,15 %	93,65 %	94,37 %	
Vidējais darbības līmenis (AAL)				1 000 000	1 100 000	1 200 000	1 225 000	1 275 000
2 gadu vidējais apmaināmības koeficients (Apmain _{2g})				89,23 %	92,81 %	93,15 %	93,40 %	94,01 %
(AAL – HAL)/HAL [%]				0,00 %	10,00 %	20,00 %	22,50 %	27,50 %
(Apmain _{2g} -Apmain _{bāzlinija})/Apmain _{bāzlinija} [%]				11,84 %	16,33 %	16,76 %	17,07 %	17,83 %
Papildu izmaiņas apmaināmības koeficienta izmaiņu rezultātā				Neattiecas	32 026	3430	2965	7277
Provizoriski piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms				797 789	928 096	1 117 830	1 120 796	1 198 577

BM _p [kvotas/tonna]	1.
BM _{siltums} [kvotas/TJ]	60,431
EF Netiešās emisijas [tonnas CO ₂ ekv./MWh]	0,376
CLEF _{p,k}	1.

11. piemērs. Tā udeņraža daudzuma izmaiņas, ko izmanto kā kurināmā aizstājēju vinilhlorīda monomēra ražošanā

Šajā piemērā iekārta bāzlinijas periodā neizmantoja udeņradi kā kurināmā aizstājēju. 2019. gadā tā sāka daļu kurināmā aizstāt ar udeņradi, bet 2022. gadā ietekme uz udeņraža korekcijas koeficientu pārsniedza 15 %, tāpēc 2022. gadā provizoriskā piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšanai ņem vērā tā gada vidējo udeņraža korekcijas koeficientu 2 gadus. Katru gadu pārbauda, vai ir piemērojams 6. panta 2. punkts, tāpēc 2023. gadā provizoriskā piešķiramo kvotu apjoma aprēķina pamatā atkal ir tā gada vērtības, jo vidējā rādītāja pieaugums joprojām pārsniedz 15 %. 2024. gadā AAL ir pieaudzis par vairāk nekā 15 %, kas ietekmē ne tikai 6. panta 2. punkta piemērošanu, bet arī provizoriskā piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšanu.

11. piemērs. Tā udeņraža daudzuma izmaiņas, ko izmanto kā kurināmā aizstājēju vinilhlorīda monomēra ražošanā								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis [tonnas]	500 000	500 000	500 000	550 000	580 000	580 000	580 000	
Tiešās emisijas [tonnas CO ₂]	100 000	95 000	85 000	100 000	110 000	110 000	110 000	
Virtuālās emisijas no H ₂ sadedzes [tonnas CO ₂]	0	5000	15 000	20 000	25 000	25 000	25 000	
Ar H ₂ saistīts korekcijas koeficients	1,00	0,95	0,85	0,83	0,81	0,81	0,81	
Vidējais darbības līmenis (AAL)				500 000	525 000	565 000	580 000	580 000
2 gadu vid. H ₂ korekcijas koeficients (H ₂ Kor _{2g})				0,90	0,84	0,82	0,81	0,81
(AAL – HAL)/HAL [%]				0,00 %	5,00 %	13,00 %	16,00 %	16,00 %
(H ₂ Kor _{2g} -H ₂ bāzlinija)/H ₂ bāzlinija				-10,00 %	-15,83 %	-17,59 %	-18,52 %	-18,52 %

[%]								
Provizoriski bezmaksas kvotu apjoms	piešķiramais			102 000	85 850	84 056	96 409	96 409

BM_p [kvotas/tonna]	0,204
$CLEF_{p,k}$	1.

NB! Tā kā šā dokumenta sagatavošanas laikā vēl nav zināmas jaunās līmeņatzīmju vērtības, šajā piemērā ir izmantota 3. perioda līmeņatzīmes vērtība.

12. piemērs. Eksploatācijas izbeigšana

Ir paziņots par šīs apakšiekārtas eksploatācijas izbeigšanu 2021. gadā, tāpēc no 2022. gada tai vairs nepiešķir bezmaksas kvotas.

12. piemērs. Eksploatācijas izbeigšana								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis	100 000	110 000	110 000	50 000	0			
Vidējais darbības līmenis (AAL)				110 000	80 000			
(AAL – HAL)/HAL [%]				10,00 %	–20,00 %			
Provizoriski bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)	piešķiramais			100 000	0	0	0	0

13. piemērs. Apakšiekārta, kuras eksploatācija tiek izbeigta

Šajā piemērā apakšiekārtas eksploatācija ir izbeigta 2021. gadā, taču tehniski joprojām ir iespējams to ekspluatēt. Šajā gadījumā piemēro noteikumus par piešķiramā kvotu apjoma izmaiņām. Tā kā 2024. gadā kvotu piešķirums ir 0, tad gadījumā, ja 2025. gadā vai vēlākos gados tiek atsākta šīs apakšiekārtas eksploatācija, uz to attiecas vispārējie noteikumi. Tomēr, ja 2024. gadā paziņo par šīs apakšiekārtas eksploatācijas izbeigšanu, turpmāk tai vairs nebūs nekādas ietekmes.

13. piemērs. Apakšiekārta, kuras eksploatācija tiek izbeigta								
Gads	HAL	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Darbības līmenis	100 000	110 000	110 000	50 000	0	0	0	
Vidējais darbības līmenis (AAL)				110 000	80 000	25 000	0	
(AAL – HAL)/HAL [%]				10,00 %	–20,00 %	–75,00 %	– 100,00 %	
Provizoriski bezmaksas kvotu apjoms (BM=1)	piešķiramais			100 000	80 000	25 000	0	0